

Sygn. akt VI RCa 294/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lech Dłuski

Sędziowie: SSO Waldemar Pałka (spr.)

SSR del do SO Marek Maculewicz

Protokolant: po sekr. sądowego Sylwia Stankiewicz

po rozpoznaniu w dniu 27 grudnia 2017 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich **A. Z., R. Z. i D. Z. (1)** reprezentowanych przez przedstawiciela ustawowego J. Z.
przeciwko **D. Z. (2)**

o alimenty

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 20 lipca 2017 roku

sygn. akt III RC 1013/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I o tyle tylko, że obniża ustalone tam alimenty do kwoty po 200 zł (dwieście złotych) miesięcznie;
2. w pozostałej części apelację oddala;
3. radcy prawnemu M. I. – Kancelaria Radcy Prawnego w T. przyznaje wynagrodzenie w kwocie 120 zł (sto dwadzieścia złotych) powiększone o podatek VAT tytułem reprezentowania pozwanej z urzędu oraz 155,52 zł (sto pięćdziesiąt pięć złotych 52/100) tytułem poniesionych wydatków, które nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Olsztynie);
4. koszty procesu za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 294/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 20 lipca 2017r. w sprawie III RC 1013/16 zasądził od pozwanej D. Z. (2) na rzecz małoletnich powodów A. Z., R. Z., D. Z. (1) alimenty w kwocie po 300 (trzysta) złotych miesięcznie i zobowiązał pozwaną do przekazywania ich ojcu małoletnich. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie obejmującym żądanie ustalenia alimentów na poziomie 400 zł miesięcznie.

Sąd uzasadnił decyzję podając, że pozwana jako matka małoletnich jest zobowiązana do partycypowania w kosztach utrzymania dzieci, które przebywają pod bieżącą pieczęą ojca. Sąd wskazał, że pozwana powinna maksymalnie wykorzystać swoje możliwości w celu uzyskania dochodu pozwalającego na odpowiedni udział w kosztach utrzymania dzieci.

Apelację od wyroku złożyła pozwana zaskarżając wyrok w części dotyczącej zasądzenia od niej na rzecz powodów alimentów w kwocie przekraczającej 100 zł miesięcznie na utrzymanie każdego z nich.

Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 i 316 k.p.c. poprzez pominięcie w ustaleniach faktycznych przedłożonych przez pozwaną dowodów dokumentujących ponoszone przez nią wydatki związane z utrzymaniem nieruchomości, z których wynika, że pozwana ponosi miesięczne wydatki w wysokości około 600 zł miesięcznie, a jej dochód wynosi 392 zł miesięcznie. Zarzuciła również dokonanie błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na błędnym przyjęciu, że możliwości zarobkowe pozwanej pozwalają jej na ponoszenie kosztów związanych z utrzymaniem powodów w wysokości po 300 zł miesięcznie na każdego z nich, podczas gdy realne możliwości zarobkowe pozwanej są znacznie ograniczone ze względu na dotychczasowy podział zadań w rodzinie, zgodnie z którym nie funkcjonowała na rynku pracy. W ocenie skarżącej doszło ponadto do błędnego ustalenia, że pozwana uznała roszczenie do wysokości 150 zł miesięcznie, podczas, gdy faktycznie uznała roszczenie wyłącznie w zakresie 100 zł miesięcznie.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa o zasądzenie alimentów powyżej 100 zł miesięcznie, ewentualnie o uchylene zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej przed radcą prawnego ustanowionego z urzędu według norm przepisanych.

Uzasadniła swoje stanowisko podając, że jej możliwości zarobkowe nie pozwalają jej na uzyskanie dochodu umożliwiającego przekazywanie kwoty 900 zł miesięcznie. Podała, że nie jest w stanie uzyskać zatrudnienia, ani nawet wykonywać prac dorywczych, gdyż dotychczas nie pracowała, a było to wynikiem podziału obowiązków w rodzinie, zgodnie z którym ona sprawowała opiekę nad dziećmi. Podała, że jest beneficjentem świadczeń opieki społecznej, jej łączny dochód nie pozwala na zabezpieczenie nawet podstawowych potrzeb, w związku z tym nie jest w stanie przekazywać na utrzymanie powodów żadnych środków.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja uznana została za częściowo zasadną.

Sąd odwoławczy uznał, że argumenty pozwanej są częściowo trafione. Słusznie dostrzegła bowiem skarżąca niewystarczająco uwzględnione jej możliwości zarobkowe. Sąd odwoławczy uznał ten element przepisu art. 135§1 kro za znaczący i obligujący do ingerencji w rozstrzygnięcie. Zgodnie z jego treścią zakres świadczeń alimentacyjnych zdeterminowany jest nie tylko potrzebami uprawnionych, ale również możliwościami zarobkowymi zobowiązanego, czyli w niniejszej sprawie pozwanej.

Możliwości zarobkowe badane są w oparciu o wiek, wykształcenie, dotychczasowe doświadczenie zawodowe i życiowe. Pozwana, wbrew jej twierdzeniom, nie jest pozbawiona możliwości zarobkowych, a są one jedynie w pewien sposób ograniczone, co wynika z braku orientacji w rynku pracy. Sprawowanie opieki nad dziećmi i organizacja spraw domu i rodziny stanowią wymierną wartość na płaszczyźnie zawodowej i mogą być wykorzystane do uzyskiwania dochodu. Pozwana może mieć jedynie problem z umiejętnością poszukiwania pracy zarobkowej. Doświadczenie życiowe ma możliwość przenieść na płaszczyznę zawodową.

Z tego względu sąd odwoławczy uznał, że jej wniosek o ustalenie alimentów na poziomie 100 zł miesięcznie nie zasługuje na uwzględnienie. Pozwana bowiem na obecnym etapie jest w stanie, w ocenie Sądu, uzyskiwać dochód na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jej bierność zawodowa nie jest usprawiedliwiona okolicznościami. Podkreślić również należy, że utrzymanie dzieci powinno być priorytetem w wydatkach rodziców, a nadto skłaniać do

maksymalnego wykorzystania możliwości zarobkowych. Z tego względu Sąd odwoławczy uznał, że oczekiwanie przez pozwaną obniżenia alimentów do 100 zł miesięcznie na utrzymanie każdego powoda jest kwotą znikomą w realnych kosztach utrzymania i jako taka nie może zostać zaakceptowana.

Sąd odwoławczy uznał jednocześnie, że górną granicę możliwości płatniczych pozwanej wyznacza kwota 600 zł miesięcznie. W takim zakresie aktualnie pozwana jest w stanie partycypować w kosztach utrzymania powodów. Kwota 200 zł miesięcznie na utrzymanie każdego powoda pozostaje i tak symbolicznym jej udziałem w kosztach utrzymania dzieci, jednak wynika z dostrzeżenia możliwości zarobkowych pozwanej. Aktualnie Sąd odwoławczy uznał, że możliwości zarobkowe pozwanej w istotnym zakresie limitują wysokość alimentów na utrzymanie powodów.

W konsekwencji, po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy i argumentów przedstawionych przez pozwaną w apelacji uznał, że zaskarżony wyrok należy zmienić poprzez obniżenie alimentów należnych powodom od pozwanej. Sąd uznał, że odpowiednia do sytuacji pozwanej jest kwota 200 zł miesięcznie na utrzymanie każdego powoda. Tak też na podstawie art. 386§1 k.p.c. w zw. z art. 133§1 k.r.o. i art. 135§1 k.r.o. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego. Na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałym zakresie.

Sąd odwoławczy zasądził wynagrodzenie należne pełnomocnikowi pozwanej w kwocie 120 zł powiększone o kwotę odpowiadającą podatkowi od towarów i usług oraz kwotę 155,52 zł tytułem poniesionych wydatków. Należności te wypłaci Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Olsztynie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.